

Adres Redakcyi i Administracji:
Kraków, ul. Bracka 15.

Telefon Nr. 396.

Wielkie listy i przeysyłki pieniężne należy adresować do Redakcyi lub Administracji „Naprzodu”,
Kraków, Bracka 15.

Redakcyja rękopisów nie zwraca, korespondencyj bezimiennych nie uwzględnia, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

NAPRZÓD

Organ polskiej partji socjalno-demokratycznej.

Numer pojedynczy 8 halerzy.
Numer poniedziałkowy 4 halerze.

Wychodzi codziennie o godz. 8 rano, a w poniedziałki i dni poświęcone o godz. 10 rano.

Do nabycia w Administracji, ul. Bracka 15 oraz we wszystkich biurach dzienników.

Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej.

Adres na telegramy: Naprzód Kraków.

Prenumerata wynosi: W Krakowie (bez opłaty): miesięcznie 1 korona 60 hal., kwartalnie 4 kor. 60 hal., rocznie 18 kor. — Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 40 hal. — W Austrii: miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., rocznie 24 kor. — W Niemczech: kwartalnie 7 marek. — W innych krajach kwartalnie 10 franków. — Za każdą zmianę adresu dopłaca się 40 hal. — Dla robotników w Krakowie i Podgórzu tygodniowa prenumerata 40 hal.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja za opłatą od miejsca wiersza jednosłupowego drobnym drukiem (petitem) za pierwszy raz po 20 halerzy, następny po 10 halerzy. — Nadesłane od miejsca wiersza drukiem petitem po 40 halerzy za każdy raz. — Załączniki (prospekty i t. d.) przyjmuje się za ceną 2 kor. za 100 egzemplarzy dla zamiejscowych, a 1 kor. za 100 egzemplarzy dla miejscowych prenumeratorów. — Należytość należy naprzód nadesłać.

Z DNIA.

Kraków, dnia 21 stycznia.

Rocznica powstania.

Styczniowe dni, pamiętne dzielnym porywem warszawskiej młodzieży, zaczynającej prawie z gołymi rękami walkę powstańczą, wracają do naszej pamięci. Lud warszawski, demonstrujący wobec żołdaków i biurokratów rosyjskich, młodzież rozpalona, inteligencyja porwana do czynu, do walki śmiertelnej, tyle ofiar, tyle łez i krwi, dla zdobycia ziemi obiecanej, niepodległej Ojczyzny, wszystko to tak niedawno jeszcze było, a przecież dziś tak dla wielu Polaków odległym być się zdaje...

Powstanie r. 1863 ma podwójny charakter: jedne czynniki w niem działające, widziały w niem tradycje dawnych, przeważnie szlacheckich ruchów zbrojnych, drugie próbowały wrzucić w ruch powstańczy hasła ekonomiczne, hasła obdarzenia chłopów ziemią i wolnością.

Alle podczas gdy pierwsze miały za sobą sto lat historii klasy panującej w Polsce, technikę dawnych powstań szlachecko-wojskowych, drugie opierały się tylko na porywach sprawiedliwości społecznej, płynących z gorącego, kochającego serca.

Nie było żadnej ludowej, klasowej organizacyi i ruch cały wkrótce poszedł pod komendę ludzi, umiających w najlepszym razie umrzeć szlachetnie, ale nie umiających wskreszać do życia nowych sił ludowych, dotąd drżących.

Cztery dziesiątki lat przeleciały od tych wielkich dni powstańczych nad ziemią polską i dziś możemy powiedzieć z wielką słuszością, że to, czego nie można było dokonać dawniej, dzisiaj staje przed nami, jako rzeczywistość.

Okropnie zaniedbany lud polski poczynił z móżdżem tworzyć pierwsze organizacje swojej potęgi, przeniknionej świadomością swego ciężkiego położenia ekonomicznego, politycznego i narodowego. Na barkach jego ciąży nie tylko najazd, ale i klasowy ucisk wewnętrzny, który w dodatku nie może wytworzyć wielkiego rozwoju kapitalistycznego, aby mógł konkurować z obcymi i dać pracę swoim.

Szlachetczyzna, stojąca dziś jeszcze dawnymi przywilejami, nie może już poprowadzić narodu, ale może utrudnić rozwój ludowych sił. Dawne błędy chodzą jeszcze

wśród nas żywe i jeszcze ciągle pokutują w życiu naszym publicznym i prywatnym.

Sam patryotyzm klas posiadających jeszcze ciągle uważa socjalistyczną emancypację ludową za wroga; gdy socjalizm wydobyla z najgłębszych głębi ludowych siły coraz to bardziej zwarte i świadome, patryotyzm klas posiadających staje się jakby monopolem wrzaskliwego i bezpłodnego odlamu narodu, który odpowiada szowinistom innych narodów, mających dzisiaj wolność narodową i swój własny rząd nad sobą.

Zrobiono z patryotyzmu coś, co niema nic wspólnego z interesami życia codziennego i pokazuje ten patryotyzm tylko w wielkiej rocznicy, lub wtedy, gdy jakiś wielki cios spada na naród.

Tymczasem socjaliści pracują patryotycznie i wtedy, kiedy na ustach ich niema piosenek powstańczych, a szaty robotnicze nie są czamarami ani kontuszami. Każda siła narodu, zorganizowana i pracująca nad jego rozwojem, jest cegłą budowy wolnej Polski. Na to nie potrzeba wcale wytwarzania nienawiści do narodów obcych, na to trzeba nienawidzić ucisk i niewolę, bez względu na to czy u obcych, czy u swoich.

Patryotyzm nasz ma w niepodległość naszą tak samo silną wiarę, jak w lud nasz i jego żywotność. Rozumny, silny, świadomy i zorganizowany lud zdobędzie ojczyznę, której z ręki mocarzy, „sprzyjających Polakom”, nie dostaniemy.

Ugoda z uciskiem, nurtująca dziś świadomie lub instynktowo klasy wyższe, to przecież bankructwo i rozpacz. A ta rozpacz zbudowana na strachu przed ludem własnym i na klasowym egoizmie.

Im bardziej ugodową staje się klasa wyższa, tem bardziej patryotyczną będzie organizacja ludowa. Stoi to w przyczynowym związku.

Warto w rocznicę powstania to sobie uprzytomnić, już choćby dlatego, aby zobaczyć, jakimi drogami biegnie myśl narodowa i jak ona wdraża się w lud, opuszczając szczyty posiadaczy.

Galicyjskie wybory.

Tarnów, 20 stycznia.

Bezstronność komisarzy Skubiejskiego. — Podwójne skrutynium. — Wybór ks. Szczeklika. — Protest wyborców.

Dnia 17 bm. odbyły się tu wybory do komisji szacunkowej podatku osobisto-dochodowego z III koła. Jako kandydaci stanęli:

ks. Szczekliki p. Maschler. Agitacya po obu stronach była ożywiona, gdyż klerykali wytyżyli wszystkie siły, by przepierać swego kandydata do komisji. W walce tej nie byli oni odosobnieni, gdyż stała za nimi „siła wyższa”, która wreszcie szale zwycięstwa przechyliła na stronę ks. Szczeklika. Wybory odbywały się w tutejszym inspektoracie podatkowym, pod przewodnictwem koncepisty skarbowego, dra Bronisława Skubiejskiego.

Jak bezstronnie postępował przy wyborach p. komisarz wyborczy, świadczyć następujące fakty:

Głosowanie odbyć się miało w godzinach 9—1 w południe. Dr. Skubiejski komisji, składającej się z kilku wyborców, jak to wszędzie jest przyjęte, przybrać nie chciał, mimo, że wyborcy o to się upominali. Zaraz po oddaniu przez listonosza paczek z kartami wyborczymi, komisarz paczki te poutwierał i karty w nich zawarte liczył, mimo, że powinien się był z tem zatrzymać aż do zamknięcia głosowania. Winien był również unieważnić głos ojca swego, Jędrzeja Skubiejskiego na ks. Szczeklika, bo ani za pośrednictwem poczty, ani osobiście oddany nie został; oddał go jakiś posłaniec od ojca p. komisarza.

Komisarz Skubiejski w danym wypadku nie może się zastaniać tem, że nie mógł stwierdzić tożsamości wyborcy, bo ojca swego chyba znać powinien.

Dwóch wyborców weszło na salę z kartkami, wypełnionymi nazwiskiem „Koniuszy”, któremu głosy swe oddać postanowili. Te kartki z urny wcale nie wyszły, a w spisie nazwisko takie wcale nie figuruje.

Miedzy kartkami na ks. Szczeklika znajdowała się kartka wyborcy Abrahama Reitera. Nie wiadomo, skąd głos ten tam się dostał, skoro Abraham Reiter za interesami dawnymi już z Tarnowa się wydalil i po dziś dzień nie wrócił, a żona jego oświadczyła, że ani mężowi, ani jej, karty wyborczej nie doręczyli i że ani Abraham Reiter, ani ona niktogo do głosowania nie upoważniła.

O godzinie 12 minut 55 zamknął komisarz wyborczy głosowanie, mimo, że tego uczynić nie powinien był, widząc jeszcze kilku wyborców, chcących głosy swe oddać (ale na Maschlera), i oświadczył, że Maschler i tak już ma większość.

Następnie ogłosił p. Skubiejski następujący wynik: Oddanych głosów ogółem 698. Z tego Maschler ma 350, ks. Szczekliki 348. Wybra-

ny zatem Maschler. Wówczas sam Maschler zwrócił uwagę komisarza na to, że musiała zajść omyłka na niekorzyść ilości jego głosów, wysłał bowiem pocztą 347 kartek, a jak sam widział, 6-ciu wyborców na niego głosy oddało przy urnie. Na to komisarz wyborczy odpowiedział: „Po południu jeszcze raz skonstratuję, czy się przy rozkładaniu kartek nie pomyliłem”, poczem kartki wszystkie schował, nie pieczętując wcale urny.

Po południu odbyło się drugie skrutynium przy zamkniętych drzwiach, albowiem komisarz wyborczy wykluczył jawność, oświadczaając, że skrutynium jest tajne i nikomu z wyborców obecnym być nie wolno; skrutynium przeprowadził tedy sam bez świadków. I stała się rzecz nadzwyczajna:

Wynikiem tego tajnego, samodzielnego skrutynium było, że z oddanych ogółem 698 kartek stało się nagle 705 i że zamiast wybranego Maschlera mianowanym został ks. Szczekliki członkiem komisji z tem, że na ks. Szczeklika padły 4 głosy więcej aniżeli na Maschlera.

Manipulację tę charakteryzuje najlepiej fakt, że gdy Maschler oświadczył samemu p. radcy Łuckiemu, iż wynik taki jest wprost niemożliwym, pozwolił radca Maschlerowi przegłądać kartki oddane na ks. Szczeklika, przyczem znaleziono między wliczonymi ks. Szczekliki głosami dwie zupełnie nieczytane kartki i jedną na Kowalskiego.

Przeciw tej komedii wyborczej oczywiście wniesiony zostanie protest.

Król stalowy.

W tych dniach przybył do Wiednia Karol M. Schwab, prezydent olbrzymiego trustu stalowego Stanów Zjednoczonych. Miliarderzy amerykańscy, jak Rockefeller, Morgan, postawili go na czele przedsiębiorstwa, którego kapitał wynosi 1400 milionów dolarów, t. j. 7 miliardów koron, a więc przeszło dwa razy tyle, co kapitał akcyjny wszystkich notowanych na giełdzie wiedeńskich towarzystw transportowych, przemysłowych i banków razem! Własność trustu stanowi 78 wysokich pieców, 149 stalowni, mnóstwo walcowni, druciarni, koksośni, kopalń węgla, okrętów itd.; zatrudnia on setki tysięcy robotników, prawdziwą armię przemysłową w istnem królestwie przemysłu. P. Schwab jest więc potentatem nielada.

Współpracownik jednego z dzienników wiedeńskich miał z nim interwiew; rozmowa toczyła się głównie około kwestyi „niebez-

WILLIAM MORRIS.

WIEŚCI Z NIKAD.

VII.

Trafalgar Square.

Podczas tych rozmów zacząłem się znów rozglądać z wielkim zajęciem, gdyż dzielnica Piccadilly już nam zniknęła z oczu i znajdowaliśmy się w jakiejś okolicy, pełnej eleganckich domów o bogatej ornamentacji. Każdy z nich otoczony był ogrodem, starannie utrzymanym i okrytym barwnym kobiercem kwiatów. Z drzew, które, z wyjątkiem nielicznych grup lip lub tu i owdzie samotnie stojących wawrzynów, zdawały się należeć wyłącznie do najszlachetniejszego gatunku drzew owocowych, dochodził radosny chór kosów. We wszystkich tych ogrodach zdawały się przeznaczać czereśnie, uginające się pod ciężarem jagód, a ilekroć zbliżyliśmy się do ogrodzenia, dzieci i młode dziewczęta podawały nam koszyczki, pełne najpiękniejszych owoców. Oczywiście, że w tym labiryncie ogrodów i domów nie mogłem rozpoznać choćby śladu dawniejszych ulic, jakkolwiek najgłośniejsze przypominały dawne linie i położenie.

Niebawem stanęliśmy na obszernej, wolnej przestrzeni, spadającej ku południowi; po tej słonecznej stronie założono ogród owocowy z samych drzew brzoskwinowych. W pośrodku widniała mała, drewniana budowla, pomalowana i wyłożona, co jej nadawało wygląd budki bufetowej. Ogród ten

na południe wydłużał się w ulicę, ocienioną wysokopięnnymi, starymi gruszami. Na wylocie drogi górowała wysoka wieża parlamentu, czyli magazynu nawozu.

Przejęło mnie dziwne uczucie. Zamknąłem oczy przed oślepiającą luną promieni słonecznych, obejmującą cały ten wdzięczny krajobraz, a wówczas przemknął przedemną obraz z dni minionych. Z błyskawiczną szybkością zobaczyłem obszerny plac, zamknięty wysokimi, szkaradnymi domami, ponad które piętrzył się w róg ulicy wciśnięty, brzydki kościół i jeszcze brzydsza, naprzeciw leżąca budowla z kopułą. Na ulicy ciżba ludzi rozgórączkowanych, na których z wysoka spoglądają pasażerowie przepchanych omnibusów. W pośrodku brukowany czworobok z wodotryskiem, w otoczeniu potwornie brzydkich figur brązowych, z których jedna rozsiadła się na wierzchołku wysokiej kolumny. Cały plac obsadzony poczwórnym szeregiem wyprostowanych mężczyzn w błękitnych uniformach, a z południowej przeczynicy wylaniający się las hełmów kawalerzystów, małowato przebłyskujących w szarem świetle mroźnego dnia listopadowego... *)

Otworzyłem oczy na blaski słoneczne, szmerzące drzewa i upajające wonią kwiaty, szepczące: Trafalgar-Square!

— Tak — potwierdził Dick, ściągając lejcę. — Nie dziwi mnie, że nazwa ta wydaje się wam śmieszna, lecz nikomu jakoś nie przyszło na myśl ją zmienić. A jednak sądzę, że należało jej nadać inną nazwę, na pamiątkę wielkiej bitwy, jaka się tu roz-

*) Aluzja do zaburzeń i demonstracji na Trafalgar Square w r. 1887.

grała w r. 1952, bo o ile można ufać historykom, dzień ten w istocie bardzo był pamiętny.

— Panowie dziejopisarze kłamią zazwyczaj, a przynajmniej tak było dawniej — wtrącił starzec. — Jak n. p. wytyłomaczyłby sobie sąsiad fakt następujący: W jakiejś książce — kolosalnie głupiej notabene — zatytułowanej: historia socjalnej demokracji, przez Jamesa — czytałem okropnie zawiły opis walki, która miała tu mieć miejsce, jakoś około r. 1887 (daty były zawsze moją słabą stroną). W tej dzielnicy miało się odbyć zgromadzenie, a policja londyńska, czy rząd lub komisya — dybał by tam pamiętać barbarzyńskie nazwy tej bandy idiotów — napadła na zebranych obywateli — tak się wówczas tytułowali — i zbrojnie na nich uderzyła. Wszak to zbyt śmieszne, aby mogło być prawdziwe?

— Mimoto — wtrącił — wasz Mr. James napisał prawdę; niesłusznie tylko zajęście to nazwał walką, gdyż był to poprostu napad lotrów zbrojnych w pałki na bezbronnnych ludzi.

— A oni się temu poddawali? spytał Dick, a po jego dobroniusznej twarzy po raz pierwszy przemknął błysk gniewu.

Musieliśmy się poddawać, nie mogąc zmienić istniejącego porządku — odparłem, czerwieniąc się.

Starzec przypatrzył mi się bystro i rzekł: — Sąsiad zdaje się być w te sprawy wtajemniczony! Więc w istocie nie pociągnęło to za sobą żadnych skutków?

— Chyba ten, że bardzo wielu ludzi do stało się do więzienia.

— Ach, napastników! Biedacy! westchnął stary.

— Nie, napadniętych — musiałem sprostować.

Na co starzec rzekł surowo: — Mój przyjacielu, zdaje się, że również musiałeś przeczytać taki zlepek podłych kłamstw i dałeś im wiarę.

— Ależ zapewniam, że wszystko, co powiedziałem, najzupełniejszą zawiera prawdę.

— Nie wątpię — odrzekł starzec, że takie jest wasze przekonanie, lecz z drugiej strony nie widzę, na czem polega ta ogromna wasza pewność.

Nie mogąc się bliżej tłómaczyć, wołałem zamilknąć. Dick, przysłuchujący się dotąd z posępną zmarszczoną czołem, wyrwał się wreszcie z zadumy i rzekł tonem łagodnej melancholii:

— Dziwna, że ludzie nam podobni, o tych samych uczuciach i skłonnościach co my, żyjąc w tym samym pięknym i błogosławionym kraju, mogli się dopuszczać czynów tak nieludzkich!

— To prawda — rzekłem pouczająco — niemniej jednak owe czasy wykazują wielki postęp, w porównaniu z epoką poprzednią. Zapewne znacie dzieje wieków średnich i brutalną zwierzęcość tej epoki, kiedy ludzie znajdowali rozkosz najwyższą w torturze swych współbraci, nawet w Bogu swym nie widząc nic innego, jak dozorcę więzień i kryminalów?

— Tak, posiadamy wcale dobre opisy tych czasów — rzekł Dick — sam nawet doświadczyłem o tem czytałem. Nie mogę jednak powiedzieć, abym w wieku XIX zauważył był znaczny postęp. Ludzie średniowiecza działali ostatecznie zgodnie z swem sumieniem, które tak doskonale określiłicie ich pojęciem o Bogu. (Ciąg dalszy nastąpi).

pieczeństwa amerykańskiego". P. Schwab wyraził pogląd, że Europa, zwłaszcza zaś Austria i Niemcy, nie potrzebują się obawiać konkurencji amerykańskiego przemysłu stalowego, bo mają wysokie cła żelazne. Cła żelazne austriackie wyższe są od niemieckich; do Austrii nie mogłaby Ameryka wcale importować stali, a do Niemiec tylko w bardzo małych ilościach, które nie miałyby żadnego znaczenia. Stal amerykańska nie będzie więc nigdy groźną dla austriackiego, niemieckiego i francuskiego przemysłu żelaznego.

Ale na innym polu stanie się Ameryka groźną konkurentką dla Europy. Mianowicie Niemcy, Francja i Anglia mają rynki zbytu w Japonii, Chinach i Indjach. Do tych rynków zbytu dobierze się kiedyś Ameryka, a jeżeli tego dotąd nie uczyniła, to jedynie dlatego, że nie może zaspokoić swego własnego, krajowego zapotrzebowania, nie może więc na razie jeszcze na długie lata, myśleć o wywożeniu stali.

Stany Zjednoczone czeka w przyszłości ogromny rozwój. Trust stalowy posiada sam trzy czwarte wszystkich stalowni w Stanach Zjednoczonych. Naturalnie źródła pomocnicze Ameryki, bogactwo węgla i rudy, są tak wielkie, że może ona produkować wyłącznie swoimi własnymi surowcami i materiałami pomocniczymi. Amerykańska produkcja stalowa długo jeszcze będzie się świetnie rozwijała. Amerykańskie stalownie rozszerzają się z roku na rok, a co najważniejsze, w Ameryce wynajduje się wciąż nowe metody produkcji, które produkcję czynią coraz tańszą.

Tak wynależli maszyn — mówił dalej p. Schwab — których wy tu wcale nie znacie. W Austrii musi się schodzić do kopalni, aby rudę na wierzch wydobyć. My w Ameryce zaczynamy zaraz od góry z naszymi maszynami i wdzieramy się wraz z niemi w głąb. Rozwój Ameryki jest tego rodzaju, że w przyszłości będzie ona potrzebowała daleko więcej stali.

Konsumpcja stali w Ameryce wynosiła: w roku 1880 . . . . . 600.000 tonn
" " 1890 . . . . . 5.000.000 "
" " 1901 . . . . . 15.000.000 "
Wedle tej progresy spodziewam się, że konsumpcja stali w Ameryce wyniesie: w roku 1910 . . . . . 25.000.000 tonn.

Obaw, jakoby ten olbrzymi rozwój amerykańskiego przemysłu stalowego miał w przyszłości podkopać europejski przemysł stalowy, król stali nie podziela. Zwłaszcza Niemcy nie mają się czego obawiać, chociaż nie posiadają naturalnych warunków produkcji w tej mierze co Ameryka; mają one jednak zbyt międzynarodowy, podczas gdy Austria ma zbyt ograniczony do własnego rynku wewnętrzny. Niemcy i Austria nie będą nigdy mogły tak tanimi kosztami produkować jak Ameryka. Ale zapotrzebowanie stali w całym świecie będzie zawsze tak wielkie, że ich zbyt nietylko się nie zmniejszy, lecz owszem wzrośnie, chociaż nie w tym stopniu co w Ameryce.

Tylko co do Anglii stawia p. Schwab pesymistyczne horoskopy. Produkcja stali w Anglii wynosiła:

w roku 1880 . . . . . 4.000.000 tonn
" " 1890 . . . . . 5.000.000 "
" " 1901 . . . . . 5.000.000 "

W rozwoju produkcji stali w Anglii, która w tym kierunku jeszcze przed kilkunastu laty prym dzierżyła w całym świecie, nastąpiła w ostatnim lat dziesiątku stagnacja. Ameryka prześcignęła tu Anglię. „Sądzę — mówił p. Schwab — że specjalnie w Anglii produkcja stali w najbliższych latach prawdopodobnie się zmniejszy. Za to przemysł amerykański wzrośnie we wszystkich dziedzinach. Ameryka zaczyna dopiero wkraczać w przemysł światowy, ale chce być krajem przyszłości. Będzie ona kiedyś w stanie zaopatrzyć wiele krajów świata w swoje wyroby, gdy własne zapotrzebowanie na to pozwoli. Będzie ona w stanie światu dostarczać najpotrzebniejszych środków żywności, mięsa, zboża, chleba...

Co się tyczy przemysłu stalowego, jest to moje osobiste przekonanie, że zbliżamy się do wieku żelaza i stali!

Oto są „sny o potęgę“ Amerykanina... „Przyjeżdż pan do Ameryki, — kończył p. Schwab, — a uznasz pan natychmiast rację mojego poglądu. Nie wejdiesz pan w Ameryce do domu, nie siadziesz na okręt, nie przejedziesz się pan wozem, w którymby nie było stali. Patrz pan, — ciągnął dalej, wskazując na drewniane wieszadła, — u nas to wszystko robi się ze stali. Wiele części drewnianych mebli, które tu widzę, jest u nas ze stali. Nawet to, co u was robi się z żelaza, jak klucze, gwoździe, rury, wyrabia się w Ameryce ze stali. I właśnie, ponieważ u nas wszystko ze stali, a rozwój Ameryki się wzmacnia, musi także rość nasza produkcja stali. Wszak potrzebujemy w Ameryce na same druty telegraficzne milion tonn rocznie. Przy takim rozwoju mogę chyba mówić o wieku stali w przyszłości. Ale nietylko w Ameryce, lecz w całym świecie musi się zwiększyć konsumpcja stali, bo przecież naturalnie wszystkie kraje będą szły naprzód!”

Przegląd społeczny.

Zastój w przemyśle szewskim. Ze Lwowa piszą nam: W sprawie braku pracy i zastój, jaki obecnie w przemyśle szewskim panuje, odbyło się tu dnia 19 bm. w lokalu stowarzyszenia zawodowego robotników szewskich bardzo liczne zgromadzenie majstrów i robotników szewskich, celem naradzenia się nad środkami podniesienia przemysłu szewskiego. Przewodniczył tow. Łyszcza. Przemawiał cały szereg mówców, tak z pośród majstrów jak i robotników, skarżąc się na upadek przemysłu i konkurencję zagranicy. Wielu mówców podnosiło zarzuty przeciw korporacji szewskiej, której przełożonym jest p. Wincenty Pyś. Panuje tam zupełna anarchia, nad administracją niema żadnej kontroli, walnego zgromadzenia nie było już od niepamiętnych czasów.

Miedzy innymi zabrał też głos zaproszony tow. Wityk, który omówił w dłuższym wywodzie powody zaniku przemysłu i smutnego położenia szewców. Wskazał na szkodliwą działalność szlacheckiej reprezentacji sejmowej i parlamentarnej. Gospodarka defraudacyjna w bankach doprowadziła do tego, że drobny majster nie tylko nie dostanie taniego, ale niema żadnego kredytu. Taką samą gospodarkę prowadzi lwowska rada miejska: tacy Małachowscy, Michalscy i inni, odgrywają rolę faktorów stańczykowskich. Trzeba pracować w duchu party robotniczej, trzeba walczyć o zmianę reprezentacji, a początek trzeba zrobić przy nadchodzących wyborach do rady miejskiej.

W podobnym duchu przemówił p. Eliasiewicz. Po dłuższej dyskusji wybrano delegację z trzech majstrów i czterech robotników szewskich, którzy od przełożenia korporacji mają żądać zwolnienia ogólnego zgromadzenia szewców, na którym ma być omówiony brak pracy. Zgromadzenie to ma być połączone z manifestacją bezrobotnych majstrów i robotników szewskich.

Z ruchu robotniczego w Stryju. D. 17 bm. odbyło się tu walne zgromadzenie stowarzyszenia robotn. „Znicz”. Sprawozdanie z czynności ustępującego zarządu złożył tow. B. Bardach. Ze sprawozdania kasowego, złożonego przez tow. Medera, okazuje się, iż pozostałość kasowa wynosi 89 K 3 h. Na wniosek tow. Piotrowskiego udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium. Do nowego zarządu weszli: przewodniczącym tow. Bolesław Dulski, zastępcą przewodn. tow. Szymon Tańczuk, sekretarz tow. Józef Zuk, kasyer tow. Jan Meder. Nadto wybrano 10 członków do wydziału i 3 do komisji kontrolującej.

Wszelkie listy i przesyłki adresować należy: Bolesław Dulski, Stryj, ul. Cmentarna.

Z ruchu robotniczego w Stanisławowie. Dnia 17 b.m. odbyło się tu poufne zgromadzenie piekarzy, na którym tow. Nacher ze Lwowa przemawiał o celach i korzyściach organizacji zawodowej. Zebrani uchwalili przystąpić do krajowej organizacji piekarzy.

W tym samym dniu o godz. 8 wiecz. odbyło się w Stanisławowie bardzo liczne poufne zgromadzenie robotników metalurgicznych. Po przemówieniach referentów tow. Nachera i tow. dra Zelta uchwalono założyć w Stanisławowie stację płatniczą i mężem zaufania wybrano tow. Czerwińskiego. Po zgromadzeniu zgłosiło blisko 30 uczestników przystąpienie swe do filii.

W sprawie odczytu p. Ossowskiego, wygłoszonego w towarzystwie politechnicznym we Lwowie, otrzymujemy od jednego z obecnych świadków wyjaśnienie, wskazujące na to, iż sprawozdania o odczycie w dziennikach lwowskich były niedokładne i fałszywe.

Tytuł odczytu brzmiał: „Młodzież i szkoła politechniczna wobec przyszłości ekonomicznej społeczeństwa polskiego”, nie zaś „o przyszłości przemysłu krajowego”. Treść odczytu była następująca:

Jeżeli się mówi tyle o przemyśle krajowym, to musi się obok innych rzeczy zająć przygotowanie do wytworzenia stanu przemysłowo-technicznego i przemysłowo-handlowego, zaczynając od podstaw, t. zn. zawczasu zając się kształceniem młodzieży w szkołach średnich i w politechnice. Następnie prelegent scharakteryzował obecną młodzież politechniczną, wytknął szereg jej wad, pochodzących z winy zaoferowanego systemu szkolnego, a w wielkiej części z niewspółczesności szkoły politechnicznej pod względem poziomu naukowego i uposażenia w środki. Dlatego, jeżeli się chce mieć w przyszłości stan przemysłowo-techniczny i handlowy polski, przygotowany do dalszego wytrwania i prowadzenia przemysłu, mogącego konkutować z zagranicą, któryby mógł wytworzyć w kraju szeroki prąd przemysłowy, zajmujący kierujące stanowisko — to należy się zająć pracą od dołu, t. j. wychowaniem młodzieży w szkołach średnich w sposób odpowiedni, a następnie politechniki.

Ponieważ uprzedmiotwienie kraju nie leży w interesie rządu, dlatego też rząd nie uposaża należycie działów najściślej z przemysłem związanych: budowy maszyn i chemii technicznej. Dalsze pukanie do furki rządowej na nic się nie zda, należy się więc zwrócić do szerokiej samopomocy społecznej i autonomii, by uży-

skaać postępek konieczny dla tych wydziałów, więc nowe katedry i warsztaty mechaniczne i doświadczalne. Największy nacisk położył prelegent na brak polskiej nauki i umiejętności technicznej i tę powinna stworzyć lwowska politechnika jako jedyna polska politechnika. A miećby ją należało nie tylko dla Galicji, ale dla całego społeczeństwa polskiego. Chodziło tedy w odczycie przede wszystkim, aby poruszyć profesorów szkoły politechnicznej i Towarzystwo politechniczne, aby się zajęli swoim najbliższym obowiązkiem, t. j. postawieniem szkoły politechnicznej we Lwowie na takiej wysokości, aby można mieć naukę i umiejętność techniczną polską, aby przyszłość ekonomiczna całego społeczeństwa znalazła się wobec polskiego stanu technicznego, stojącego na wyżynie współczesnej nauki europejskiej.

Sprawa ta jest wielkiej doniosłości i dlatego sądzimy, że wierne sprawozdanie z odczytu, które skieruje dalszą dyskusję na należyte tory, przyczyni się może trochę do zainteresowania szerszego ogółu zapomnianą i po macoszem traktowaną szkołą politechniczną we Lwowie.

Z literatury i sztuki.

„Tresowane dusze“. Taki tytuł nosi obraz z życia dziennikarskiego, napisany przez p. Zapolską. Bohaterem jest redaktor Sieklucki, chłopski syn, dawny „Siekla”, przetłumaczony na „pańskie”. Dziennik jego, dawniej radykalny i uczciwy, przechodzi na własność handlarza sumień Rastawieckiego, który sprzedaje się przy wyborach bogatemu żydowi fabrykantowi. Robotnik Braun, pracujący 28 lat w fabryce, zostaje wyrzucony na bruk, z powodu domagania się podwyżki zarobku. Wyrzucony udaje się o pomoc do redakcji. Sieklucki chce się za nim ująć, ale Rastawiecki oszukuje go i artykuł pozostaje w szufladzie. Tymczasem fabrykant godzi się z starym Braunem, kupuje od niego zrzeczenie się pretensji za parę złotych. Siekluckiemu zamyka też fabrykant usta, pokazawszy zrzeczenie się Brauna.

Ale przeciwnie struna pęka i w Siekluckim odzywa się potężny bunt przeciwko oszustom. Daje artykuł do druku, ubezwładnia Rastawieckiego, zamknawszy go w redakcji, a tymczasem ów fatalny poranny numer drukuje się w oficynach! Uczciwość bodaj chwilowo zwycięża.

KRONIKA.

Kalendarz historyczny. 22 stycznia 1560 Bacon z Werulanu, filozof angielski, urodził się. — 1729. Urodził się poeta niemiecki Lessing. — 1816 Pierwszy sejm (prawodawczy) rzeczypospolitej krakowskiej. — 1863. Wybuch powstania polskiego. — 1880. Zniesienie niewolnictwa na Kubie. — 1901. Śmierć królowej angielskiej, Wiktorji.

Dziś w teatrze: „Dama od Makyma”, krotkoczwila w 3 akt. Feydeau (osny żniżone).

Czwartek: „Młocyzyna”, sztuka w 3 aktach Gabr. Zapolskiej-Janowskiej, rozpocznie „Miły gość”, komedia w 1 akcie Courteline’a.

Sobota: „Kierownik szkoły”, komedia w 3 aktach Ottona Ernsta (nowość).

Uniwersytet ludowy w Krakowie. Dziś w sali Nowodworskiej (ul. św. Anny 12) od godziny 7½ do 8½ wieczorem wykład dra Jerzego Żuławskiego: „Zarys poglądów filozoficznych w pierwszych 15 wiekach naszej ery”.

Uniwersytet ludowy we Lwowie. Dziś we własnej sali (Pałac Mikolascha) od godziny 7½ do 8½ wieczorem: Wieczór literacki ze współudziałem artystów teatru lwowskiego.

Komisja dla sprawy Morskiego Oka odbyła d. 20 bm. posiedzenie, na którym przewodniczący dr. Ponikto złożył wyjaśnienie co do kroków, jakie komisja poczyniła, aby nie dopuścić do zlamania neutralności ze strony węgierskiej. Minister Körber i hr. Piniński oświadczyli, że będą ściśle przestrzegali neutralności spornego terytorium. Żalować jednak należy, mówił przewodniczący, że wobec obiegających po wszystkich dziennikach krajowych wieści o wydanem rozporządzeniu, prasa półrządowa, lub za półrządową uważana, nie podawała w żadnym okresie sprawy, ani w okresie czasu pomiędzy ogłoszeniem wieści w mowie będących, co nastąpiło około 25 listopada, do dnia ostatniego posiedzenia komisji 10 grudnia, ani w okresie czasu od posiedzenia komisji, na którym uchwalono wysłać w tej sprawie deputację z memoriałem do Koła polskiego, ani po ogłoszeniu w dziennikach wyniku kroków w Wiedniu czynionych, wyraźnego demotii, co by z pewnością się było przyczyniło do wcześniejszego uspokojenia opinii publicznej. Szkoda także, że reprezentant rządu w sejmie krajowym nie podał do wiadomości publicznej instrukcji, obowiązującej obecnie posterunek żandarmerji przy Morskim Oku.

W dyskusji zabrał głos poseł Rotter, który stwierdził, że w istocie było wydane rozporządzenie do żandarmerji nad Morskim Okiem, a żeby sporne terytorium uważała aż do rozstrzygnięcia sporu, jako należące do Węgier i że dopiero wskutek wystąpienia społeczeństwa postarano się o cofnięcie tego rozporządzenia.

Z wyjaśnień tych okazuje się wartość urzędowych lub półrządowych „wyjaśnień” i „zaprzeczeń”. Warto sobie to zapamiętać na przyszłość.

Z kulis cenzury teatralnej. P. J. Maskoff, autor sztuki „Car jedzie”, ogłasza w „Słowie polskim” następujące pismo:

„W imię sprawiedliwości i wolności słowa proszę o pomieszczenie następującego oświadczenia.

Po wydaniu zakazu przedstawienia mej sztuki p. t.: „Car jedzie”, pragnąc osłabić wrażenie, jakie sprawić może ów wyrok cenzury, rozesłałem do pism komunikat, jakoby autor owej sztuki podsuwał młodzieży tendencje nihilistyczne. Jest to z całą perfidją rzecz zmyślona, gdyż w sztuce „Car jedzie” jest tylko wynik działalności agentów prowokacyjnych partyi autipskiej w Rosji, używających za narzędzie egzaltacji pojedynczej jednostki dla zniszczenia tego, co cały naród buduje z mozołem. Chodzi mi o wyjaśnienie prawdy i o wykazanie, jakimi środkami posługują się pewne sfery, chcąc nałożyć kaganiec nie tylko mnie, ale i wielu innym autorom. Przypisywanie zaś nieistniejących tendencji autorowi dla wybrnięcia z trudnej sytuacji, zdarza się chyba po raz pierwszy w dziejach sceny polskiej”.

Do powyższego oświadczenia dodajemy, że ów równie perfidny, jak bezdennie naiwny komunikat, tłumaczący zakaz sztuki Maskoffa obrazą młodzieży warszawskiej, zamieszczony był w półrządowej prasie lwowskiej.

Następca Bałuckiego. Na walnem zgromadzeniu Koła literacko-artystycznego w Krakowie dokonano wyboru nowego wydziału. Prezesem został wybrany jednogłośnie dr August Sokółowski, ów marny i ograniczony karyerowiec, który zdradził swoich własnych przyjaciół politycznych, aby nie psuć sobie karyery. Na walnem zgromadzeniu nie usłyszano ani jednego głosu protestu przeciw tej upokarzającej kandydaturze. Czy nikt z obecnych nie czuł, że wybór Augusta Sokółowskiego w miejsce Bałuckiego jest czemś blizającym dla poważnej instytucji?

Odczyt. W stow. młodzieży postęp. „Ruch” w Krakowie odbędzie się w czwartek o godz. 7½ wieczór odczyt p. Grossmana p. t. „Indywidualizm a altruizm”. Wstęp za zaproszeniami.

Ruski bank parcelacyjny ma być założony we Lwowie staraniem tamtejszych Rusinów. W ostatnim numerze „Dila” z dnia 20 bm. zamieszcza ks. Tytus Wojnarowski odezwę, w której wykazuje potrzebę takiego banku i wzywa społeczeństwo ruskie do wzięcia udziału w tej akcji. W celu przestudyowania i podpisania wypracowanego już statutu odbędzie się we Lwowie dnia 28 bm. o godz. 3 po południu zgromadzenie w biurze dyrekcji „Narodnoji Torhowli”.

Znowu samobójstwo 20bm. odebrał sobie życie w Przemyśle szeregowiec 10 komp. 160 pułku piechoty, wystrzałem z karabinu. Nieszczęśliwy opuścił w tym celu wyznaczony mu posterunek służbowy w nocy, udał się do wychodków przy barakach drewnianych, położonych przy ul. 3-go Maja, i palcem od lewej nogi ściągnął kurek, mierząc w dolną szczękę. Kula wyszła tyłem głowy, śmierć nastąpiła natychmiast. Jest to 12 z rzędu samobójstw, popełnionych w Przemyśle przez żołnierzy w ostatnim kwartale.

Kilka słów przestrógi pod adresem naczelnika miejskiej straży ogniowej w Przemyśle, p. Zagórskiego. Strażacy żalą się u nas ciągle na kaprałski ton, jakim posługuje się p. Zagórski w obchodzeniu się z nimi. Słowa, jak: „świnia, lajdak, hołota, psy stare”, należą jeszcze do najgrzeczniejszych; innych słów, choćby ze względu na przyzwoitość, nie wymieniamy. Gdyby p. Zagórski nie zmienił po tej spokojnej notatce swego postępowania, musielibyśmy mu przypomnieć wiele nieprzyjemnych rzeczy.

Tragedya małżeńska. W sprawie morderstwa i samobójstwa małżeństwa Jasińskich w Stanisławowie podają następujące szczegóły: Konduktor Marceli Jasiński liczył lat 34. Małżonka jego utrzymywała salon mód. Wieczora poprzedniego przed rozegranie tej tragedji, był Jasiński z żoną na balu kolejarzy w b. kasynie wojskowej. O godz. 3 rano powrócił do domu, lecz nie kładł się wcale spać i sprzeczał się aż do białego dnia: on zarzucał jej, że tańczyła z rozmaitymi dżentelmenami, z którymi on jej tańczyć nie pozwolił. Ona zaś robiła mu wyrzuty, że przegrywał dużo w karty. Podczas sprzeczki pokazał Jasiński żonie rewolwer i nie namyślając się, strzelił dwa razy. Gdy go służba przytrzymała, zdołał jeszcze oddać dwa strzały. Stan obojga jest groźny; przewieziono ich do szpitala powszechnego.

W Obłęgorku, majątku ziemskim, ofiarowanym Sienkiewiczowi, wykryto źródło z wodą mineralną, która, jak przy pobieżnej analizie stwierdzono, jest szczawą alkaliczną i wedle zapewnień pism warszawskich, nie ustępuje smakiem „Giesshüblerowi”. Po dokładniejszym zbadaniu nadesłanych prób na się zawiązała spółka celem eksploatacji źródła, które „Kuryer warszawski” już dziś zwie „źródłem Zagłoby”.

Kuranda arcybiskupa Stabilewskiego. „Germania”, a za nią „Dziennik poznański”, protestują, iż arcybiskup Stabilewski nie wydał obecnie żadnej kurendy do duchowieństwa i że przypisywany mu okólnik został przez prasę berlińską zmyślony.

Jeżeli istotnie dopuściła się prasa niemiecka tak bezczelnej mistyfikacji, że przytoczyła nawet całe ustępy nieistniejącej kurendy, aby w błąd wprowadzić opinię — wówczas na pogodnym sumieniu arcybiskupa gnieźnieńskiego-poznańskiego przynajmniej ta plama ciężka nie będzie.

Ksiądz renegat. W Królewcu chciało grono Polaków tamtejszych założyć polskie stowarzyszenie. Po długich a bezskutecznych staraniach udało się wreszcie organizatorom wynaleźć sale,

dokąd mieli zwołać pierwsze konstytuujące zgromadzenie. Tymczasem o zamierzonym zebraniu dowiedziała się nędzna kreatura — kawaler żełaznego krzyża ks. Szadkowski i wymógł na właściciela hotelu, iż ten sali na polskie zgromadzenie odmówił. Z pomocą zwołującemu komitetowi przyszli socjaliści niemieccy, zaofiarowawszy mu salę w „Phoenix-halle“, gdzie odbywają się zgromadzenia socjalistyczne.

Otóż Szadkowski dowiedziawszy się o tem, iż jego podły manewr się nie udał, nie tylko nawymyślał polskim parańom w kościele, ale potem w katolickim „Arbeitervereine“, do którego należała grupa klerikalnych robotników polskich, usiłował wpłynąć na kobiety, iżby niepozwoili mężom brać udziału w takim towarzysztwie i takim lokalu, gdzie im grozi „socjalizm pogański“ (!). Potem zaczął dowodzić, że Królewicz jest miastem niemieckim, więc polskich towarzyszt tam nie potrzeba, że Polska przepadła raz na zawsze, że rządowi pruskiemu należy się wdzięczność, ponieważ budoje kościoły, szkoły i t. d. Niegodziwa jednak taktyka kłechy nie odniosła skutku, gdyż na zebranie przybyło moc ludzi, ale teraz wniósł się w sprawę zły duch w innej postaci — mianowicie jednego z komisarzy policyjnych, który zaraz po zagajeniu bezprawnie rozwiązał zgromadzenie za obradowanie w języku polskim.

Godzi się przy tej okazji napisać o typowo-kretyński kąt widzenia nawet t. z. „radykałnej“ prasy polskiej, ilekroć w jakiejś sprawie wchodzi w grę socjaliści. Oto np. w danym wypadku, każdy bezstronny człowiek uznać musi, iż postępowanie naszych niemieckich towarzyszy z Królewcu było bezwarunkowo bardzo sympatyczne, że wreszcie skoro komitet polski skorzystał z ofiarowanej mu sali, jest wprost nieprzyzwoitością mniotać się na tych, którzy jedni tylko przyszli mu z pomocą w potrzebie. Tymczasem „Goniec Wielkopolski“ z takim wytywa się lamentem:

„Do całej sprawy wniósł się socjaliści niemieccy, jako niepowołani obrońcy Polaków — i w tem właśnie leży niebezpieczeństwo dla rodaków naszych w Królewcu, bo socjaliści nie ze sympatii dla nas to czynią, lecz w własnym interesie, aby braci naszych rozżalonych przyciągnąć do swych szeregów“.

Równocześnie ten sam „Goniec“, który drzy na myśl o tem, by kto z jego czytelników nie stał się socjalistą, ani słówkiem nie stara się odcisnąć Polaków od klerikalnego „Arbeitervereinu“, gdzie taki ks. Szadkowski nawołuje ich do przystąpienia się. Jest to tam godniejsze polepszenia, że redakcja „Gonia“ twierdzi, że zna dobrze ks. Szadkowskiego, który pochodzi z Warmii, jest „takiego samego sposobu myślenia, jak większa część duchowieństwa na Warmii“, czyli wrogo usposobiony wobec narodowości polskiej: „boi się Prusaków, liczy się z potęgą władzy świeckiej i nie wierzy — jak wielu cudzoziemców — w siłę żywotną naszego narodu“.

Bal dworski odwołany z powodu braku pracy. W Gotha książę-regent, dowiedziawszy się o rozmiarach braku pracy, panującego w mieście, odwołał zapowiadany bal dworski, a pieniądze, które miały być użyte na urządzenie balu, polecił rozdać pomiędzy ubogich. Ma się rozumieć, że nie usunie to nędzy, wywołanej kryzysem, ale świadczy w każdym razie o pewnym respekcie wobec majestatu nędzy.

Znów proces biskupa z klerikalnymi pismami. Biskup Dijonu de Nordez należy do liczby umiarkowanych praelatów francuskich, zwalczanych wskutek tego zażarcie przez tych klerikalów, którzy chcą koniecznie mieć w politycznej kadzi. To też niedawno w dwóch dziennikach naraz — w „Gazette de France“ i „Vérité française“ — niejaki Joliet ostro napadł na biskupa, zarzucając mu, iż nie dał pozwolenia na odmawianie mszy dwom benedyktynom, znajdującym się przejeżdżającym w jego dycecezyi, a to przez serwilizm wobec rządu, który rozwiązuje kongregacje zakonne.

Biskup de Nordez twierdzi natomiast w „Semaine religieuse“, że żadnym benedyktynom nie odmawiał pozwolenia, ponieważ ci niewymienieni z nazwy ani z miejsca podróży benedyktyni — jeżeli wogóle nie są zmyśleniem, o żadne pozwolenie się doń nie zwracali.

Uważając tedy Joliet'a za oszczercę, de Nordez wytoczył tak jemu, jak i pismom, które zamieściły jego artykuł, proces... Oto obraz miłych stosunków wzajemnych, panujących w obozie klerikalów francuskich.

Prat papieskiego dworu oszustem. Równocześnie z główną defraudacją ks. Mardysiewicz'a we Lwowie rozszła się w prasie wiadomość o milionowych „nieprawidłowościach“ pieniężnych monsignora Piotra Pawła Guerina, prałata papieskiego, któremu przed sądem w Chateauroux we Francji wytoczono proces o sprzeniewierzenie i oszustwo. Materyał jednak w tej sprawie tak olbrzymi, iż dopiero teraz mogła ona przyjsić na porządek dzienny sądu. Oskarżony jest, jak widać z dossier jego sprawy, człowiekiem niesłychanie sprytnym. Korzystając z zaufania, jakie w sferach klerikalnych budziły jego fiolety, zakładał oszukańcze, fantastyczne towarzystwa i wydawał olbrzymie sumy z kieszeni latwomiernych.

Przytem występował to jako uczony, zbierający subskrypcje na olbrzymi dykeonaryusz,

który dla zamydlenia oczu począł nawet układać, to znów jako spekulant, zakładający kopalnię złota i innych metali, przyczem również w celu nadawania tym geszefom pewnej podstawy prawdopodobieństwa, zakupywał jakieś tereny, obfitujące wrzeczko w kruszce (o wartości tych terenów świadczy fakt, iż jeden z nich szacują na 3000 fr.) — wreszcie dla odniamy zbierał fundusze na jakąś panoramę Rzymu; słowem, potrafił wydłużyć pieniądze pod wszelkimi możliwymi pozorami. Dość powiedzieć, że passywa Guerina dosięgają olbrzymiej sumy 4,447.000 franków, podczas gdy wartość jego majątku nieruchomego wraz z innymi aktywami dosięga ledwie 300.000 franków. Oskarżonego broni jeden z przywódców klerikalnych, Lagasse.

Wieczór uroczysty ku uczczeniu 39 rocznicy powstania styczniowego. Przypominamy, że we środę d. 23 bm. o godzinie 7 wieczorem odbędzie się w sali „Sokoła“ uroczysty obchód rocznicy walki z r. 1863 i 64. W części wokalnej weźmie udział panna Belke, znana w kręgach artystycznych. Zresztą program składa się z odczytu, koncertu orkiestry „Sokoła“, chórów i obrazu z żywych osób. Bilety wstępu sprzedaje handel p. Rudnickiego, przy Linii A-B w Rynku gł. po bardzo umiarkowanych cenach.

Co za usłużność. Jeden z czytelników „N. Reformy“ donosi temu dziennikowi, jakoby lwowska dyrekcja poczt wydała do podwładnych jej urzędów rozporządzenie, aby wszystkie listy niemieckie z Prus, nadsyłane do Galicji, a nie przyjmowane przez polskich adresatów i opatrzone przez nich dopiskami wskazującymi na Wrześnię, odsyłać do krajowej dyrekcji poczt we Lwowie, która je będzie niszczyć. Powodem tego zarządzenia ma być okoliczność, że pruskie władze pocztowe, którym te dopiski szły bardzo niewsmak, użalały się przed władzami austriackimi, jakoby skutkiem cofania listów pruskich z Galicji narażone były na znaczny kłopot.

Kradzież w muzeum narodowym. W uzupełnieniu poprzedniej notatki dodajemy, iż służbie muzealnej udało się wykryć sprawcę kradzieży w muzeum w osobie elektrotechnika Stanisława Szybowskiego. Znalezione przy nim oraz w jego mieszkaniu następujące przedmioty: 2 rysunki, kalendarzyk z rycinami, dwa albumy z widokami Krakowa i panoramy „Golgoty“ oraz kasety z gutaperkowymi czcionkami na użytek kancelaryj.

Awantura majtków rosyjskich w Krakowie. W niedzielę przejeżdżało przez Kraków do Rieki 22 majtków rosyjskich, aby tam objąć statek, pozostawiony do naprawy. 4 z nich otrzymało rozkaz perohienia zakupów za kwotę 20 K. Na Małym Rynku wczoraj, wysłannicy, popiwszy się, rozpoczęli pamiątkę sobie bójkę, a policyi przy aresztowaniu stawili opór.

Majtków odstawiono wczoraj do sądu karnego, skąd ich wypuszczono po zasądzeniu na grzywnę za awanturę.

Bezpieczeństwo publiczne w Krowodrzy Murowanej. Mieszkańcy Krowodrzy Murowanej nadesłali nam pismo, w którym żalą się na zupełny brak bezpieczeństwa publicznego i strasne nieporządki, panujące w tej gminie. Jest to poprosu kolonia zupełnie wykluczona od nadzoru władz, powołanych do czuwania nad życiem i mieniem obywateli — i zdana na łaskę rabusiów i złodziei. Władza gminna, oddalona o 3 km., wówczas tylko „urzęduje“, gdy rozchodzą się o ściąganie prestacyi drogowej. W porze deszczowej zamieniają się drogi i chodniki w bezdenne bagna; z powodu braku oświetlenia panuje na ulicach zupełna ciemność.

Włócząc się co noc bandy pijanych rabusiów, napadają niemal każdego przechodnia, zagrażając zdrowiu i życiu mieszkańców. Główną siedzibą napastników jest szynk w domu pod l. 153. Oczywiście w razie jakiegos wypadku lub bójki policyanta lub zandarma nigdy niema. Mieszkańcy Krowodrzy Murowanej zwracają się więc do odpowiednich władz z prośbą, by przeciwiechcieli czuwać nad życiem obywateli, z których z taką skwapliwością ściągają się podatki.

Gabryelski (Krzysztofory — Kraków) sprzedaje fortepiany najznakomitszej w Austrii fabryki Petrof z mechaniką angielską po 500, wiedeńską po 300 złr.

Z sali sądowej.

O obrazie religii oskarżyła prokuratora krakowska młodych wyrobników z Prądnika Białego, Jana Patenę, Franciszka Szymusika (obaj w 15 roku życia) i Antoniego Zapora (lat 13). W dniu 22 września zgromadzili się żydzi na zwykłe sobotnie nabożeństwo w domu modlitwy na Prądniku Białym. Po jakimś czasie poczęli dolatywać zebranych hałasy i wrzaski z zewnątrz, a nagle wrzuceno do wnętrza synagogi psa. Sprawcami tej awantury było ośmiu wyrostków, z których Jan Patena za namową Franciszka Szymusika posunął swą ulicznikowską złośliwość do tego stopnia, że kałem zwierzęcym pomazał umieszczoną na drzwiach tablicę z dziesięciorgiem przykazań i psalmem. Mimo upomnień ze strony zebranych na modlitwę, ulicznicy awantur nie zaprzestali, lecz dalej usiłowali przeszkadzać modlącym się. Na rozprawie karnej, która się odbyła wczoraj przed krakowskim trybunałem orzekającym pod przewodnictwem radcy Katińskiego, oskarżeni przyznali się

do winy, oświadczając zarazem, że „chcieli się tylko zabawić“. Po naradzie trybunał wydał wyrok uwalniający Zapora, a Jana Patenę i Fr. Szymusika skazujący na 7 dni ścisłego aresztu za znieważenie urzędów religijnych. Oskarżenia co do obrazy religii sąd nie przyjął.

Proces o zbrodnię świętokradztwa, popełnioną w Przemyslu w rusińskiej cerkwi przez b. c. k. kaprała policyi rządowej Żółkiewskiego i b. ucznia c. k. szkoły kadeckiej we Lwowie, Radeckiego, rozpocznie się przed przemyskim trybunałem orzekającym dnia 24 go b. m. Oskarżonych broni z urzędu adwokat dr Tauber.

Ważne orzeczenie prasowe. W sobotę pod przewodnictwem radcy wyższego sądu p. Giżowskiego odbyła się we Lwowie rozprawa prasowa przeciw redaktorowi odpowiedzialnemu „Kuryera lwowskiego“, p. Womeli, o zamieszczenie streszczenia aktu oskarżenia przed odczytaniem aktu na rozprawie. Trybunał uwoi p. Womelę od oskarżenia, a w motywach wyroku podniósł p. Giżowski, że streszczenie aktu oskarżenia nie stanowi czynu karygodnego, gdyż ustawa ściśle oznacza, że karygodnym jest ogłoszenie aktu oskarżenia w takim czasie, że mogłoby przez to nastąpić wpływanie na przebieg rozprawy. Prokurator państwa zgłosił od tego wyroku zażalenie nieważności, a decyzyi najwyższego trybunału oczekiwać będą z zajęciem nie tylko prawnicy, ale i świat dziennikarski. Nie ulega bowiem wątpliwości, że interpretacja odnośnego paragrafu ustawy, jaka zagnieżdziła się w Galicji, nie odpowiada intencjom prawodawcy. — W Wiedniu up. są władze sądowe pod tym względem o wiele liberalniejsze.

Galgoty wobec ludności cywilnej.

Skonfiskowano

Telegraf i telefon.

Kronika lwowska.

Lwów, 21 stycznia. Rozprawa przed sędziąmi przysięgłymi przeciw Nowickiej o usiłowane skrytobójcze morderstwo zakończyła się wczoraj. Sędziowie przysięgli, na postawione im pytanie w kierunku usiłowanego skrytobójczego morderstwa, zaprzeczyli, natomiast potwierdzili pytanie co do ciężkiego uszkodzenia ciała.

Trybunał skazał wobec tego Nowicką na półtora roku ciężkiego więzienia, obostrzonego postem co tygodnia i ciemnicą z twardem łóżem w dniu 24 listopada.

Lwów 21 stycznia. 20-letni malarz pokojowy Władysław Czepil strzelił wczoraj o g. 9 w swoim mieszkaniu cztery razy do swej narzeczonej Bronisławy Goreckiej, 19-letniej szwaczki, sieroty po urzędniku kolejowym. Gorecka pragnęła zerwać z Czepilem. Czepil wziął sobie to tak do serca, iż przez dwa dni chodził za nią i odgrażał się. Wczoraj wieczorem siedzieli obok siebie. Nagle Czepil dał do niej dwa strzały, przytrzymany przez lokatorów strzelił jeszcze dwa razy. Gorecka odniosła dwie rany na obu nogach wyżej kolan. Towarzystwo ratunkowe opatrzyło ją prowizorycznie i odwiozło do szpitala. Życiu jej nie grozi niebezpieczeństwo. Czepil twierdzi, iż nie miał zamiaru zamordowania Goreckiej, chciał ją tylko nastraszyć, by ją bardziej do siebie przywiązać.

Lwów, 21 stycznia. Przed trybunałem sędziów przysięgłych toczy się dziś rozprawa przeciw 26-letniemu parobkowi z Macoszyna Grzybowi, o zbrodnię rabunku. Prokuratora oskarża Grzyba, że w dniu 3 października z r. w wyprowadzwszy podstępnie za cmentarz w Żółkwi głuchoniemego Andrzeja Szczerbę, powalił go na ziemię a następnie wydarł mu 48 K. Rozprawie przewodniczy radca Wierzbicki, oskarża zastępcę prokuratora Szelewski, broni dr. Allerhand. Oskarżony wypiera się winy, jakkolwiek Szczerba gestami i ruchami pokazuje, iż go Grzyb obrabował. Wyrok zapadnie po południu.

Lwów, 21 stycznia. Magistrat lwowski, zajmując się sprawą rozszerzenia cmentarza Łyczakowskiego, postanowił zakupić od sąsiadujących z cmentarzem Daszkiewiczów dwa morgi gruntu po cenie 4 K za sążeń kwadratów.

Oszukańcze bankructwo.

Sokołów (koło Rzeszowa), 21 stycznia. Berl Kramer, właściciel dóbr i kilku tartaków, zawiesił wypłaty. Pasywa wynoszą 160.000 K. Wierzyciele jego, dopatrzwszy się w tem oszukańcze bankructwo, dali znać prokuratorowi w Rzeszowie. Na zarządzenie prokuratora Berl Kramer został aresztowany i osadzony w więzieniu śledczym. Przed kilku dniami sąd obwodowy w Jasle zarządził are-

szowanie jego syna Pfersza Kramera, który zbankrutował na 180.000 K.

Kradzież w cerkwi.

Borysław, 21 stycznia. Do „Kuryera lwowskiego“ donoszą z Tustanowic, iż do cerkwi dobrali się tam złodzieje i zabrali 2600 kor. z puszeki.

Wybory do komisji podatkowych.

Wiedeń, 21 stycznia. Wczoraj odbyły się tu wybory do komisji podatkowych z III kola. W trzech okręgach zwyciężyli kandydaci socjalno-demokratyczni — mianowicie w okręgu Favoriten, Simmering i Leopoldstadt. W innych okręgach mieli socjaliści demokraci poważne mniejszości. Liberali wyszli w dwóch okręgach, mianowicie częściowo w Innere Stadt, częściowo zaś w Alsergrund. Reszta mandatów przypadła antysemitom.

Pożar w pociągu.

Wiedeń, 21 stycznia. Skutkiem złamania osi u wagonu, na którym znajdował się naftowy rezerwoar, stanął w miejscowości Trautmansdorf w płomieniach pociąg towarowy. 10 wagonów spłonęło doszczętnie. 4 ludzi ze służby kolejowej jest rannych.

Z sejmu węgierskiego.

Budapeszt, 21 stycznia. Na wczorajszym posiedzeniu toczyła się dyskusja nad kontyngentem rekrutów. W dyskusji zabrał głos poseł Pichler i żądał reformy oficerskich sądów honorowych, tudzież wyjaśnienia, jak daleko postąpiły prace nad nową wojskową procedurą karną. Reforma ta jest konieczną, zwłaszcza wobec wyroków sądów wojennych jak n. p. w sprawie porucznika Mattachicha-Keglevicha.

W obronie praw kobiecych.

Berlin, 21 stycznia. W parlamencie postawili posłowie liberalni wniosek, domagający się zniesienia ograniczeń, niedopuszczających kobiet do udziału w dyskusjach socjalno-politycznych. Powodem postawienia tego wniosku było znane rozwiązanie akademickiego stowarzyszenia „Socialwissenschaftliche Vereinigung“ w Berlinie.

Straszna zbrodnia.

Berlin, 21 stycznia. W Kaiserlautern, w Palatynacie, kupiec Schmidt za pomocą gazu węglowego otrul żonę, czworo dzieci i służącą. Schmidta aresztowano.

Parlament francuski.

Paryż, 21 stycznia. Dep. Bernard (nacyonalista) przedkłada wniosek w sprawie zniesienia aresztowania prewencyjnego i uskarża się na aresztowania dokonane wczoraj w Montmartre. Nagłose wniosku odrzucono 271 przeciw 211 gł. Później rozpoczęto dyskusję nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych. Dep. Rouanet uzasadniając swoją interpelację w sprawie rzezi w Armenii zapytuje, czy nie byłoby moralnym obowiązkiem Francji wziąć prześladowaną ludność w obronę. Minister spraw zagranicznych Delcasse oświadcza, że Francja w wyprawie mytyleńskiej broniła nie tylko interesu swoich obywateli, ale także moralnych interesów ludzkości (?) Interwencja na rzecz Armeniczyków nie jest możliwą bez poprzedniego porozumienia się z mocarstwami, w każdym razie Francja niejednokrotnie przedsiębrała kroki na korzyść Armeniczyków. Izba przyjęła to oświadczenie 280 przeciw 235 głosom.

Deputowany Berry interpeluje, dlaczego trybunał rozjemczy w Hadze wzbrania się wystąpić w sprawie transwalskiej. Mowca powołuje się na okrucieństwa, popełniane przez Anglików w Transwaalu i Oranii i twierdzi, że stanowią one naruszenie praw wojennych. Dep. tow. Clovis Hugues żąda, aby w tej sprawie zaapelowano do współczucia Europy.

Dep. ks. Lemire wspomina o nadziejach, jakie niegdyś rozbudzone były w Transwaalu nie przez Francję, lecz przez inne mocarstwo. Minister jednego z tych państw powiedział nawet publicznie, że Transwaal stanie się grobem dla Anglików. Mowca zakończył zdaniem, że Francja powinna się starać o zakończenie tej strasznej wojny. Dep. Leon Bourgeois przyznaje, że konferencja w Hadze do tej chwili nie przyniosła spodziewanych wyników.

Minister Delcasse oświadcza, że nie zwlekałby ani chwili z inicjatywą w pośredniczeniu, gdyby się na nie zgodziły obie strony. Jak dotychczas, nie nie upoważnia do przypuszczenia, że usługi Francji byłyby przez obie strony przyjęte. Patryotyzm nakazuje zatem, by Francja zmusiła się do rezerwy. Rząd nie może się krepować w rozwoju Francji polityką zagraniczną. Obowiązkiem Francji jest zapewnić sobie zupełną swobodę. (Oklaski).

Porządek dzienny, przyjęty przez rząd, Izba uchwaliła ogromną większością.

Bankructwo finansowe Hiszpanii.

Madryt, 21 stycznia. Rada gabinetowa załatwiła projekt ustawy, przedłożonej przez ministra skarbu, w sprawie obrotu pieniądzy papierowych. Jutro będzie przedłożony ten projekt Izbie posłów. Jak słychać, minister skarbu podałby się do dymisji, gdyby przedłożenie to napotkało na stanowczy opór komisji budżetowej.

Parlament angielski.

Londyn, 21 stycznia. Granburne oświadczył na zapytanie, iż ugoda niemiecko-angielska z roku 1899 jest tajemną, nie może więc wydać żadnego sądu o jej treści. Cawley wnosi, by poprzeć wszystkie środki, zmierzające do skutecznego prowadzenia wojny w poł. Afryce, albowiem dotychczasowa polityka rządu nie prowadzi do rychłego zakończenia wojny. Na interpelację dep. Cawley'a w sprawie rzekomego nawiązania przez Burów rokowań pokojowych, oświadcza lord Chamberlain, że wszelkie tego rodzaju pogłoski są nieprawdziwe. Dep. Dilke zarzuca rządowi, że jego winą jest odosobnienie Anglii, wywołane fatalnie oddziaływującą wojną w południowej Afryce, która przebiega się tylko dzięki temu, że rząd zaniedbał podjęcia odpowiednich środków w ciągu całej kampanii. Dep. Howard jest zdania, że wojna skończy się przed upływem czerwca, lecz że jeszcze potem przez jakie 4—5 lat będzie musiała Anglia utrzymywać w Afryce południowej garnizony wojsk brytyjskich w sile 100.000 ludzi. Lord Chamberlain oświadcza, że rząd angielski jest gotów przyjąć ze strony odpowiedzialnych osób, jeżeli takie wogóle są po stronie nieprzyjacielskiej, wszelkie propozycje pokojowe, ale nie w duchu pierwotnych projektów lorda Kitchenera, które są już obecnie niemożliwe. Jednakowoż za takie osoby odpowiedzialne nie można uważać ani Krügera, ani Steyna. Burowie muszą uznać swą klęskę, co mogą uczynić bez żadnej pomocy dla swego honoru narodowego, skoro już dowiedli swego meštwa. Jeżeli póki zostanie zawarty, rząd jest gotów udzielić możliwie najszerszej amnestyi ze słusznym uwzględnieniem tych wszystkich, którzy ponieśli wskutek wojny jakiegokolwiek szkody, a równocześnie postarać się o utwierdzenie i wzmocnienie stanowiska Anglii w południowej Afryce na przyszłość.

Dyskont giełdowy.

Petersburg, 21 stycznia. Dyskont giełdowy obniżono do 5, względnie 7 proc.

Misyonarka Stone.

Konstantynopol, 21 stycznia. Delegaci rządu Stanów Zjednoczonych, którzy otrzymali polecenie prowadzić rokowania o uwolnienie misyonarki Stone, otrzymali od niej pismo z zawiadomieniem, że zarówno ona jak pani Zilka są zupełnie zdrowe. Delegaci prowadzą rokowania o okup, ofiarowując sumę zebraną przez misjonarzy amerykańskich.

Znów katastrofa w fabryce.

Belfast, 21 stycznia. W przedalini lnu zapadła się jedna z bocznych ścian (!),

zasypując gruzami wielu robotników i robotnic. Dotychczas wydobyto zwłoki 10 osób.

Belfast, 21 stycznia. Skutkiem zapadnięcia się ściany bocznej w przedalini w Smithfield 7 osób zginęło, 18 odniosło rany, wielu między temi jest niebezpiecznie rannych, 15 osób dotychczas nie odnaleziono.

Belfast, 21 stycznia. Wydobyto już 13 zwłok, kilku ludzi jeszcze brakuje.

Dżuma.

Sidney, 21 stycznia. Stwierdzono tu trzy wypadki dżumy.

Sprawy chińskie.

Londyn, 21 stycznia. Według depesz nadesłanych tu z Melbourne i Wellington, Chamberlain telegraficznie doniósł tam, że rząd angielski byłby wielce zadowolony, gdyby Australia i Nowa Zelandya wysłały po 1000 żołnierzy do połudn. Afryki.

Komisyja budżetowa.

Wiedeń, 21 stycznia. Komisyja budżetowa skończyła obrady nad rozdziałem: „podatki konsumcyjne“. Referent dr. Menger cofnął swoje wnioski o podwyższenie wielu pozycji i wniósł rezolucję, która domaga się od rządu, aby zniósł podatek akcyzowy w miastach zamkniętych i zastąpił go reformą podatku od napojów. Przeczem podwyższenie podatku od napojów ma przyjść z pomocą gminom, oraz przemysłowcom. Następnie przyjęto rozdział: „podatki spożywcze“, jak również i następny rozdział, dotyczący się opłat od palonych napojów spirytusowych.

Przy rozprawie nad rozdziałem „myta“, wniósł referent Schraffa, aby za tym rozdziałem głosować tylko na 6 miesięcy. Sprzeciwił się temu minister skarbu.

Wiedeń, 21 stycznia. W ciągu obrad nad wnioskiem referenta Schraffa, aby tytuł „myta“ uchwalić tylko na pół roku, oświadczył minister skarbu Böhm-Bawerk, wskazując na wielokrotne swoje dawniejsze oświadczenia, że musiałby podobną uchwałę uważać za dobitny wyraz nieufności dla reprezentowanej przez siebie polityki finansowej i budżetowej i nie omieszkaby wyciągnąć z takiego wotum odpowiednich konsekwencji.

Posel dr. Kramarz przemawiał za wnioskiem referenta Schraffa. Posłowie Skene i Byk — ten ostatni imieniem Koła polskiego — oświadczyli się przeciw wnioskowi referenta.

Następnie komisja odrzuciła 18 głosami przeciw 7 wniosek referenta uchwaliła natomiast jednogłośnie rezolucję wzywającą rząd,

aby bezzwłocznie poczynił starania w celu zniesienia myt. Następnie przyjęto rozdział „myta“ według brzmienia preliminarza budżetowego. Posel Schraffa złożył mandat do komisji budżetowej i zgłosił wotum mniejszości.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń 21. grudnia (Giełda południowa)
Marki 117.25. Renta majowa 101.—. Weg. Renta koronowa 96.05. Akcje austr. zakł. kred. 653.50. Akcje weg. zakł. kred. 673.—. Akcje Anglobanku 264.25. Akcje Unionbanku 553.50. Akcje Bankvereinu 456.50. Akcje Länderbanku 424.—. Akcje kol. państw. 666.50. Lombardy 78.—. Akcje kol. Elbethal 453.50. Akcje fabryki broni —.—. Akcje tytoniowe —.—. Akcje Alpiny 420.—. Akcje Rima Muranyi 497.50. Akcje Pragskiego Tow. zel. 1505.—. Losy tureckie 103.75. Ruble 253.25. Uspokobienie: silne.

Wiedeń 21 stycznia. Cukier (spokojny) 18.10. Spirytus (zwykły) 35.40. Nafta niezmienniona.

Wiedeń 21 stycznia. Targ zbożowy. (Kursa w koronach i po 50 klg.) Pszenica na wiosnę 9.39 do 9.40. Pszenica na maj czer. —.— do —.—. Pszenica na jesień —.— do —.—. Żyto na wiosnę 7.97 do 7.98. Żyto na maj-czerwiec —.—. Żyto na jesień —.— do —.—. Kukurydza na wiosnę 5.68 do 5.69. Kukurydza na maj-czerwiec —.— do —.—. Kukurydza na czerwiec-lipiec —.— do —.—. Kukurydza na lipiec-sierpień —.— do —.—. Owies na wiosnę 7.76 do 7.77. Owies na maj-czerwiec —.—. Owies na jesień —.— do —.—. Rzepak na styczeń-luty —.—. Rzepak na sierpień-wrzesień —.— do —.—. Olej rzepakowy na styczeń-kwiecień 12.60 do 12.70.

Uspokobienie osłabione. Pogoda: pada deszcz.

Budapeszt 21 stycznia. Targ zbożowy. (Kursa w koronach i po 50 klg.) Pszenica na kwiecień 9.19 do 9.20. Pszenica na październik 8.37 do 8.38. Żyto na kwiecień 7.73 do 7.74. Żyto na październik 7.47 do 7.48. Owies na kwiecień —.— do —.—. Owies na październik —.— do —.—. Kukurydza na maj 5.36 do 5.37. Rzepak na sierpień 12.35 do 12.45.

Oferty mierne, bez ochoty, Uspokobienie spokojne. Pogoda: zimno, pada deszcz.

RACHUNKI PARTYJNE.

Zestawienie rachunków partyjnych we Lwowie na rok 1901.

I. Fundusz agitacyjny: Dochód 801.70. Rozchód 792.87. Saldo 8.83 K.

II. Fundusz dla prześladowanych. Dochód 470.07. Rozchód 441.05. Saldo 29.02 K.

III. Fundusz prasowy: Dochód 26 K. Rozchód 26 K.

IV. Fundusz przedsiębiorstw: Dochód 345.94. Rozchód 342.94. Saldo 3 K.

Lwów, 31 grudnia 1901. D. Salamander, kasyer. Za zgodne z książkami potwierdza komisja kontrolująca: S. Bukowski. L. Stengel.

Towarzysze! Uczęszczajcie tylko do tych lokalów, gdzie abonują codzienny „Naprzód“.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

Stanisławów, Dnia 1 lutego br. urządzają kolejarzy stanisławowskich wieczorek z tańcami. Wstęp za okazaniem zaproszenia: dla mężczyzn 1 K 60 h, dla pań 60 h, dla towarzyszy 80 h. Stroje spacerowe. Zaproszenia nabyć można w stacyi płatniczej kolejarzy lub w stowarzyszeniu „Braterstwo“ codziennie o godz. 8 wieczór.

Stanisławów. Bezpłatnej porady prawnej dla członków organizacji kolejarzy udziela się co czwartek w lokalu stacyi płatniczej przy ulicy Romanowskiego.

Stanisławów. Chór robotniczy zawiadamia członków, że lekcyę śpiewu odbywać się będą począwszy od dnia 15 stycznia co środę i piątek każdego tygodnia od godz. 8 wieczorem w sali stacyi płatniczej kolejarzy przy ulicy Romanowskiego w domu p. Rosnera.

Stanisławów. Walne zgromadzenie Ohóru robotniczego odbędzie się dnia 26 stycznia br. o godz. pół do 11 przed południem w sali stacyi płatniczej kolejarzy z porządkiem dziennym: 1. Sprawozdanie wydziału. 2. Sprawozdanie kasowe. 3. Wybór wydziału. 4. Wnioski i interpelacje. W razie braku kompletu odbędzie się wedle § 8 statutu walne zgromadzenie o godzinę później bez względu na liczbę obecnych.

Baczność katarze! W niedzielę dnia 26 b. m. o godzinie 11 przed południem odbędzie się w Związku stow. robotn. w Krakowie (Mały Rynek 6) Walne zgromadzenie grupy miejscowej Unii robotników ceramicznych z porządkiem dziennym: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia. 2. Sprawozdanie ustępującego zarządu i udzielenie absolutorium. 3. Wybór zarządu. 4. Wnioski i interpelacje.

Baczność Kolejarze w Krakowie! Dnia 1 lutego br. w lokalu Związku stowarzyszeń robotniczych, Mały Rynek L. 6, II. p., odbędzie się Wieczorek kolejarzy z tańcami i kotylionem. Początek o godzinie 7½, wieczorem Wstęp dla członków organizacji 80 hal. Nie członkowie płać 1 K.

Lwów. Nadzwyczajne walne zgromadzenie członków „Zgoda“, stowarzyszenia robotników stolarskich i drzewnych, odbędzie się w niedzielę 26 bm. (Na porządku dziennym: 1. Sprawa wyboru do zarządu „Zgody“. 2. Sprawozdanie delegata na krajowy kongres zawodowy.

Lwów. Staraniem organizacji robotniczych odbędzie się w sobotę 1 lutego w dużej sali teatru skarbkowskiego wielki wieczór karnawałowy z następującym programem: Produkcje muzykarno-wokalne; monologi, tańce, coriandoli, cza-fetti, serpent, ny, koło szczęścia itd. Początek o godz. pół do 9 wieczór.

NADEŚLANE.

(Za ten dział redakcyja nie odpowiada.)

Dr. HESKI

obrońca w sprawach karnych
w KRAKOWIE
ulica Grodzka I. 6, II. piętro.

Za treść ogłoszeń redakcyja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności. Ceny ogłoszeń w nagłówku.

**Poszukuje się zdolnych
czeladników szewskich.**

Zgłoszenia do firmy

J. Joel Kolzer, Kraków

1129 Krakowska 17. 1—2

K. ZIELIŃSKI
mechanik i inżynier w Krakowie, linia A-B. 39.
swoje obfite zapotrzebowanie na
gazyn wyrobów optycz-
nych i mechanicz-
nych.

Zdolnego ślusarza-montera

doświadczzonego w dziale fabrykacji maszyn rolniczych
poszukuje fabryka

G. Bredta i Spki w Ottynie.

1127 3—3

SCHÜTZ I CHAJES

Dom bankowy i kantor wymiany

Lwów, ul. Sykstuska 8.

Kupno i sprzedaż efektów i monet. Wypłata kuponów i wylosowanych obligacji. — Losy na spłaty miesięczne od trzech koron począwszy. Bezpłatna rewizja losów i efektów podlegających losowaniu. Promesy do wszystkich ciągłych w roku.

Zlecenia z prowincyi zafatwia się odroczną pocztą nie licząc prowizji.

Listy i przesłki uprasza się adresować:

1122 DOM BANKOWY 3—90

Schütz i Chajes, Lwów, ul. Sykstuska 8.

Z powodu stosunków rodzinnych, jest

**PIEKARNIA
do sprzedania**

w większym mieście,

wiadomość w Administracyi „Naprzodu“.

1093 8—10

Specyalne składy fabryczne oryginalnych tryesteńskich

Linoleum i Cerat

Kraków, róg Rynku i ulicy Szewskiej 1.

Lwów, Berno, Praga, Moraw. Ostrawa, Budapeszt.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szanowną P. J. Publiczność, iż w magazynie moim wystawiam

**KOMPLETNA DAMSKA
WYPRAWĘ ŚLUBNĄ**

-- którą przez trzy dni oglądać można --

S. SPERBER

Fabryczny skład płótna i gotowej bielizny.

1126 Kraków, Floryańska 4. 3—3

W sobotę dnia 25 stycznia 1902 staraniem Związku Stowarzyszeń robotniczych w sali Braci Johnów przy ulicy Lubicz I. 15 odbędzie się

III. WIELKA ZABAWA LUDOWA

połączona

→ Z KOTYLJONEM. ←

Wstęp na salę 1. kor.

Bilety wcześniej dostać można w Administracyi „Naprzodu“ i w Związku Mały rynek 6, II. p., od 7 wieczór do 8 codziennie.

1116 7—8

ZARZĄD.

Dać kilka kropel przyprawy do rosołu

MAGGI

a każdy rosół i każdy bulion staje się w jednej chwili nadspodziewanie dobrym i posilnym.

Złoty medal

ces. król. austr.

nagroda

Wiedeń 1881.

Juliusz Maggi i Sp.

w BREGENCYI.

Dostać można we wszystkich handl. jakości i korzennych, drogueryach.

Posilne pożywienie

TROPON

wzmacniające apetyt i nadzwyczaj pożywno jest podstawą dla: sucharków Tropon, ciastek Tropon, czekolady Tropon, kakao Tropon, mączki odżywczej dla dzieci Tropon. Mączka z białka Tropon jako dodatek do potraw dla zdrowych i rekonwalescentów.

Książka kucharska „Moderne Kraftküche“ darmo i opłatnie. Wszędzie do nabycia gdzie niema, udzielają wiadomości w najbliższym miejscu sprzedaży.

OEST.-UNG. TROPON-WERKE, Wien, VIII I, Kochgasse 3.